

תורתך כל היום היא שיחתי. מה זה כל היום היא שיחתי? אלא מפאן למדנו, שכל מי שמשתדל בתורה להשלים הדין על בריו, כאלו קיים את התורה כלה. משום כך כל היום היא שיחתי.

בא ראה, ביום התעסק בתורה להשלים הדינים, ובלילה התעסק בשירות ותשבחות עד שבא היום. מה הטעם? כל היום התעסק להשלים הדינים כדי להכליל שמאל בימין, בלילה, כדי להכליל דרגת הלילה ביום.

ובא ראה, בימי דוד המלך היה מקריב כל אותם חיתו שדי אל הים. פיון שבא שלמה, יצא הים והתמלא והשקה אותם. איזה מהם נשקים בראשונה? הרי פשוה, אלו התנינים הגדולים העליונים, שכתוב בהם (בראשית א) ומלאו את המים בימים.

אמר רבי אלעזר, בצד ימין העליון יוצאים שלשה עשר מעינות עליונים נהרות עמקים. אלה עולים ואלה יורדים. כל אחד נכנס בחברו. אחד מוציא ראשו ומכניס אותו בשני גופים, גוף אחד המאיר נוטל ממין למעלה, מפריד למטה אלף יאורים שיוצאים לארבעה צדדים.

מאותם נהרות ומעינות שלשה עשר, נפרדים שלשה עשר יאורים. נכנסים ונוטלים מים ארבע מאות ותשעים ותשעה יאורים וחצי מצד זה, וארבע מאות ותשעים ותשעה יאורים מצד זה בשמאל. נשאר חצי מפאן וחצי מפאן, ונעשה אחד. זה נכנס בין היאורים ונעשה נחש.

אשרתאר פלגא מפאן, ופלגא מפאן, ואתעביד חד. דא אעיל בין אינון יאורין, ואתעביד חוץ.

אעירה שחר. בד אתי ימא, אמר האי קרא, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי. מאי כל היום היא שיחתי. אלא, מפאן אוליפנא, דכל מאן דישתדל באורייתא, לאשלמא דינא על ברייה, כאילו קיים אורייתא כלא. בגין כך, כל היום היא שיחתי.

תא חזי, ביומא אשתדל באורייתא, לאשלמא דינין. בליליא, אשתדל בשירין ותושבחון, עד דאתי ימא. מאי טעמא. כל יומא אתעסק לאשלמא דינין, בגין לאכללא שמאלא בימינא. בליליא, בגין לאכללא דרגא דליליא בימא.

ותא חזי, ביומי דדוד מלפא, הוה מקרב כל אינון (תהלים ק"ד) חיתו שדי, לגבי ימא. פיון דאתא שלמה, נפק ימא ואתמלי, ואשקי להו. הי מנייהו אתשקיין בקדמיתא. הא אוקמוה. אלין תנינייא רברבין עלאין, דכתיב בהו, (בראשית א) ומלאו את המים בימים. אמר רבי (דף כ"ו ע"ב) אלעזר, בסטרא ימינא עלאה, נפקין תליסר מבויעין עלאין, נהרין עמיקין, אלין סלקין, ואלין נחתין, עייל כל חד בחבריה. חד אפיק רישיה, ואעיל ליה בתרין גופין, חד גופא דנהרא נוטל ממין לעילא, אפריש לתתא אלף יאורין, נפקין לארבע סטריין.

מאינון נהרין מבויעין תליסר, מתפרשן תליסר יאורין, עלאין ונטלי מיא, ארבע מאה ותשעים ותשעה יאורין ופלגא, מסטרא דא. וארבע מאה ותשעים ותשעה יאורין ופלגא, מסטרא דא בשמאלא.

ראשו אדם פשוטנה. קשקשו קשים כבדול. כנפיו כנפים שטים ונפרדים לכל אותם יאורים. כשעולה זנבו (אלי), מכה ובוטט את שאר הדגים. אין מי שיקום לפניו.

פיו לוהט אש. כשנוסע בכל אותם יאורים מזדעזעים שאר התנינים, ובורחים ונכנסים לים. אחת לשבעים שנה רובץ לצד זה, ואחת לשבעים שנה רובץ לצד זה. אלה יאורים חסר אחד מתמלאים ממנו. תנין זה רובץ בין אותם יאורים. כשנוסע, יוצאת פסת יד של אש בקלפות. כלם עומדים וזועפים בזעפם, (ועומדים בענפיו) מתערבים אותם יאורים לעין (העין) תכלת שחורה. ונגלגלים נוסעים לארבעת צדדי העולם. זוקף זנבו, מכה למעלה, מכה למטה, וכלם בורחים לפניו.

עד שלצד צפון עומדת שלהבת אש אחת, והכרוז יוצא: התיצבו זקנות והתפזרו לארבע זויות, הרי התעורר מי ששם קולר על פני התנין, כמו שנאמר (יחזקאל כט) ונתתי חחים בלחייך וגו'. אז כלם התפזרו, ולוקחים את התנין ונוקבים פניו בצד הלחיים, ומכניסים אותו לתוף נקב תהום רבה עד שנשבר פחו, ואז מחזירים אותו לנהרותיו (לנחיריו).

אחת לשבעים שנה עושים לו כף, פדי שלא יקלקל מקומותיהם של הרקיעים ועמודיהם, ועליהם הכל מודים ומברכים ואומרים, (תהלים צה) בואו נשתחוו ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו.

התנינים נכנסים (העליונים) למעלה, עומדים אותם שמתברכים, כמו שנאמר (בראשית א) ויברך אתם אלהים. אלו שולטים על כל שאר

רישא: סומקא כורדא. קשקשו: תקיפין כפרזלא. גדפוי: גדפין שטאן ואתפרשן לכל אינון יאורין. פד סליק זנביה, (נ"א לנביה), מחי ובטט לשאר נונין, לית מאן דיקום קמיה.

פומיה: מלהטא אשא. פד נטיל בכל אינון יאורין, מזדעזען שאר תנייניא, וערקין ועאלין בימא. חד לשבעין שנין רביץ לסטרא דא. וחד לשבעין שנין רביץ לסטרא דא. אלה יאורין חסר חד אתמליין מניה. דא תנינא, רביץ בין אינון יאורין.

בר נטיל נפק חד פסותא דאשא בקליפין, פלהו קיימין וזעפין בזעפוי, (נ"א ונקפין בענפיו) מתערבין אינון יאורין לעין (נ"א העין) תכלא אוכמא. ונגלגלין נטלין לארבע סטרי דעלמא. זקיף זנביה, מחי לעילא, מחי לתתא, פלא ערקין מקמיה.

עד דלסטור צפון, קם חד שלהובא דאשא, וכרוזא קרי, אזדקפו סבתין אתבדרו לארבע זויין, הא אתער מאן דשוי גדלא, על אנפוי דתנינא, כמה דאתמר, (יחזקאל כ"ט) ונתתי חחים בלחייך וגו'. פדין פלהו אתבדרון. ונקטין ליה לתנינא, ונקבי אנפוי בסטר עלעוי, ועאלין ליה לנוקבא דתהומא רבא, עד דאתבר חיליה, פדין אהדרו ליה לנהרוי. (נ"א לנחרוי).

חד לשבעין שנין עבדין ליה פדין, בגין דלא יטשטש אתרין דרקיעין וסמכיהו. ועלייהו כלא אודן, ומברכאן ואמריין, (תהלים צ"ה) בואו נשתחוו ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו.

תנייניא עאלין (ס"א עלאין) לעילא קיימין אינון דמתברכאן, כמה דאת אמר (בראשית א) ויברך אותם אלהים. אלין